

BESLUT

2013-06-14

Dnr: 13/00532

SAKEN

P1-morgon och *Studio Ett*, P1, 2013-03-01, inslag om projektet Reva; fråga om opartiskhet och bestämmelsen för mediets genomslagskraft

BESLUT

Inslagen frias. Granskningsnämnden anser att det inte strider mot kravet på opartiskhet och bestämmelsen för mediets genomslagskraft.

INSLAGEN

P1-morgon

Inslaget handlade om de protestaktioner som skulle hållas mot de så kallade Reva-kontrollerna i tunnelbanan. En företrädare för organisationen Asylrörelsen Stockholm redogjorde för hur protestaktionerna skulle gå till, bland annat sa han att de skulle tala om för folk att de inte behövde visa upp id-handlingar och färdbevis i samband med en kontroll. I inslaget intervjuades även en präst och samhällsdebattör som ville se ett nytt påskupprop mot Reva-projektet. Två gånger i inslaget sa programledaren att de sökt polisen för en kommentar, men att de avböjt att medverka.

Studio Ett

Inslaget handlade om hur Reva-kontrollerna påverkade enskilda individer och hur polisens metoder orsakat en intensiv debatt inom poliskåren. I inslaget medverkade papperslösa och cancersjuka Erik som berättade hur polisens metoder påverkade hans livssituation. I inslaget uttalade sig även Katti som engagerade sig i Eriks situation. Vidare intervjuades gränspolisens fack-ordförande om den interna stämningen inom gränspolisen som uppstått på grund av kritiken som riktats mot Reva-projektet.

ANMÄLNINGARNA

Inslaget har anmälts av fyra personer som anser att *P1-morgon* ensidigt

behandlade frågan om polisens sökande efter illegala flyktingar. Anmälarna är kritiska till att endast motståndare till Reva-projektet medverkade i inslaget. Tre anmälare anser även att företrädaren för organisationen Asylrörelsen Stockholm uppmanade till brott när han fick berätta om vilka protestaktioner han ville genomföra.

En anmälare anser även att *Studio Ett* behandlade frågan ensidigt genom att bygga ett inslag på en cancersjuk papperslös man som efter Reva-projektets införande inte vågade åka till sjukhuset för att få vård. Anmälaren är vidare kritisk till att Katti fick medverka i inslaget och anser att hennes koppling till den papperslöse mannen var orelaterad och att hon obefogat fick framföra sina åsikter om ”global fri invandring”. Anmälaren anser vidare att intervjun med polisen i inslaget felaktigt framställdes som att polisen själva var kritiska till Reva-projektet.

AKTUELLA BESTÄMMELSER

Sveriges Radio (SR) ska bedriva programverksamheten opartiskt och sakligt samt med beaktande av att en vidsträckt yttrande- och informationsfrihet ska råda i radion (6 § i sändningstillståndet). Kravet på opartiskhet innebär enligt granskningsnämndens praxis bland annat att kontroversiella ämnen eller händelser inte får behandlas ensidigt, det vill säga så att endast en parts version eller synpunkter klart dominerar ett program eller inslag. Det är tillåtet att skildra ett ämne från en speciell utgångspunkt, men i så fall bör detta klart framgå av programmet eller programpresentationen. Vid sin prövning kan nämnden ta hänsyn till ett annat program eller inslag, förutsatt att en sådan balansering framstår som naturlig för lyssnarna. Det kan till exempel röra sig om inslag i den löpande nyhetsförmedlingen eller i en programserie. Det kan också vara ett program som programföretaget hänvisar till i samband med sändningen.

SR ska ta hänsyn till radions särskilda genomslagskraft när det gäller programmens ämnen och utformning samt tiden för sändning av programmen (8 § i sändningstillståndet). Bestämmelsen innebär enligt granskningsnämndens praxis bland annat att programföretaget måste visa varsamhet när det gäller program eller inslag som kan uppfattas uppmana till brott eller som innebär ett förhålligande av brott och brottslingar.

Av betydelse för bedömningen är också bestämmelsen om att SR ska stimulera till debatt, kommentera och belysa händelser och skeenden samt granska myndigheter, organisationer och företag som har inflytande på beslut som rör medborgarna (11 § i sändningstillståndet). Denna skyldighet innebär enligt granskningsnämndens praxis att ett program eller inslag kan ha en kritisk infallsvinkel utan att strida mot kravet på opartiskhet.

GRANSKNINGSNÄMNDENS BEDÖMNING

Granskningsnämnden konstaterar inledningsvis att de aktuella inslagen var ett led i den löpande nyhetsförmedling kring det uppmärksammade Reva-projektet.

Fokus i inslaget *P1-morgon* låg på de protestaktioner som skulle hållas mot polisens kontroller i tunnelbanan. Det förhållandet att ingen förespråkare för Reva-projektet medverkade i inslaget strider enligt nämnden inte mot kravet på opartiskhet. Nämnden anser heller inte att redogörelsen i inslaget för hur protestaktionerna skulle genomföras innebar någon överträdelse av bestämmelsen om radions särskilda genomslagskraft.

Utgångspunkten för inslaget i *Studio Ett* var hur polisens kontroller i tunnelbanan påverkade enskilda individer. Enligt nämndens mening måste det vara möjligt för SR att sända ett inslag där personer berättar hur en myndighets arbete påverkar deras livssituation utan att någon företrädare för den myndigheten samtidigt får komma till tals. Nämnden kan inte finna att inslagets utformning eller innehåll i övrigt strider mot kravet på opartiskhet i SR:s sändningstillstånd.

Detta beslut har fattats av granskningsnämndens vice ordförande Kristina Ståhl efter föredragning av Johannes Wik.

Kristina Ståhl

Johannes Wik